RANDIMAN
DENETİM YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ
DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
İncirli Caddesi Yeşilada Sok.Erman Apt. B. Blok No. 2/7 Bakırköy / İSTANBUL Tel. (0-212) 570 76 45 Pbx Fax : (0-212) 570 76 47

SİRKÜLER

SAYI : 2024 / 29 İstanbul,06.08.2024

KONU : 7524 Sayılı Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Yayımlanmıştır.

.

02.08.2024 tarih ve 32620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7524 Sayılı" Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ("Değişiklik Kanunu" olarak anılacaktır) ile bazı değişiklikler yapılmıştır.

Söz konusu Kanun ile yapılan değişikliklere sirkülerimizde yer verilmiştir.

7524 Sayılı Kanun'un Vergi Usul Kanunu Düzenlemeleri.

1. Hazine ve Maliye Bakanlığına, elektronik ticaret dahil olmak üzere internet ve diğer dijital ortamların reklam, ilan, satış ve kiralama gibi ticari amaçlarla kullanıldığı durumlarda vergi güvenliğini sağlamak amacıyla çeşitli hizmet sağlayıcılara ve aracılara bildirim verme yükümlülüğü getirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

2. Kıymetli madenler borsasında işlem gören kıymetli madenlerin (Altın, gümüş, platin ve paladyum gb.) değerleme işlemlerinde değerleme ölçüsü olarak borsa rayicinin kullanılabilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Böylece **kıymetli maden üretim ve alım-satımı ile iştigal eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere, mükelleflerin aktiflerinde tasarruf amacıyla tutmuş oldukları kıymetli madenler ile kıymetli maden ile olan alacak ve borçların borsa rayiciyle değerlenmesi mümkün hale gelmiştir.**

Kıymetli madenlere dayalı **fiziki ya da kaydi olarak açılan mevduat hesapları** ile kredi hesapları da borsa rayici ile değerlenecektir.

Ayrıca, kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerleme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

3. Ticari, zirai veya mesleki faaliyet kapsamında vergi dairesinin bilgisi dışında mükellefiyet tesis ettirmeksizin kayıt dışı faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet verilmesi durumunda kesilecek vergi ziyaı cezasının %50 artırımlı uygulanması hükme bağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

4. VUK'un 352 inci maddesi kapsamında kesilecek usulsüzlük cezaları artırılmıştır.

Mükellef Grupları	**Birinci derece usulsüzlük cezası**		**İkinci derece usulsüzlük cezası**	
	Eski	**Yeni**	**Eski**	**Yeni**
Sermaye şirketleri	1.100 TL	**20.000 TL**	580 TL	**10.000 TL**
Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	660 TL	**10.000 TL**	330 TL	**5.000 TL**
İkinci sınıf tüccarlar	330 TL	**5.000 TL**	150 TL	**3.500 TL**
Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	150 TL	**3.500 TL**	87 TL	**2.250 TL**
Kazancı basit usulde tespit edilenler	87 TL	**2.250 TL**	40 TL	**1.500 TL**
Gelir Vergisinden muaf esnaf	40 TL	**1.500 TL**	23 TL	**1.000 TL**

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

5. VUK'un 353 üncü maddesi kapsamında kesilecek özel usulsüzlük cezaları artırılmış ayrıca, yapılan düzenlemeyle, bir takvim yılı içerisinde söz konusu birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri uyarınca birden fazla özel usulsüzlük cezası kesilmesi durumunda caydırıcılığı artırmak amacıyla artan ceza uygulamasının getirilmiştir.

Arttırılarak Uygulanacak Özel Usulsüzlük Cetveli Aşağıda Yer Almaktadır:

2 Sayılı Cetvel		
	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi	**353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (2) Numaralı Bendi**

	Ceza Miktarı (Asgari-TL)	Ceza Miktarı (TL)
2. Tespit	20.000	20.000
3. Tespit	30.000	30.000
4. Tespit	40.000	40.000
5. Tespit	50.000	50.000
6. ve Sonraki Tespitler	100.000	100.000

VUK 353 maddesinin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi ile aynı fıkranın (2) Numaralı Bendinde yer alan cezalar esas olarak VUK hükümleri kapsamında verilmesi ve alınması gereken tevsik edici belgelerin alınmaması ve/veya verilmemesine ilişkindir.

Örnek: Vergi idaresi tarafından yapılan ilk tespitte mükellef tarafından iki adet ödeme kaydedici cihaz fişinin düzenlenmediği anlaşılmıştır. Buna göre mükellef hakkında iki adet 10.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilecektir. (İlk tespitte kesilecek ceza tutarı 10.000 TL dir.)

Aynı takvim yılı içerisinde aynı mükellef hakkında yapılan tespitte mükellefin üç adet ödeme kaydedici cihaz fişi, bir adet fatura düzenlemediği tespit edilmiştir. Buna göre mükellef hakkında **aynı takvim yılı içerisinde fatura yönünden birinci tespit yapılması nedeniyle 10.000 Türk lirasından az olmamak suretiyle fatura bedelinin %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası, ödeme kaydedici cihaz fişi yönünden ise ikinci tespit yapılması nedeniyle üç adet 20.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezasının kesilmesi söz konusu olacaktır.**

Belgelerin düzenlenmediğinin veya VUK hükümleri dışında belge düzenlendiğinin vergi idaresine bildirilmesi durumlarında özel usulsüzlük cezasının artırımlı olarak uygulanmasına ilişkin hükümler ilgili maddeye eklenmiştir.

Vergi mükellefi olmayan kişilerin; fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi halinde bunlara her bir belge için 5.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilmesi hükme bağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

6. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların bilgi değişimi hükümleri kapsamında bilgi toplanmasını amaçlayan hükümler kapsamında getirilen zorunluluklara uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesilebilmesine amacıyla VUK hükümlerine ekleme yapılmıştır.

Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilmektedir.

Söz konusu oran %10 a yükseltilmiştir.

Ayrıca tevsik zorunluluğuna aykırı bir şekilde ödeme yapanların, durumu ödemeyi takip eden beş iş günü içerisinde kendiliğinden idareye bildirmesi halinde, ödemede bulunan adına özel usulsüzlük cezası kesilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

7. Mükelleflerin mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatlarının, kendi adına kayıtlı hesaplar yerine, başka kişiler adına kayıtlı hesaplar aracılığıyla yapılması durumunda, başkalarının hesabını **kullanan ve kendi hesabını kullandıranlara** asgari tutardan az olmamak üzere işleme konu tutarın %10 oranında özel usulsüzlük cezası kesilmesi hükme bağlanmıştır.

Ayrıca mal teslimi veya hizmet ifaları için kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan ve benzeri ödeme araçları kullanılarak yapılan tahsilatları, başka mükelleflerin veya mükellef olmayanların elektronik cihazları/sistemleri (POS ve benzeri cihazlar) aracılığıyla yapanlara ve bu elektronik cihazları/sistemleri kullandıranlara özel usulsüzlük cezası kesilmesi hükme bağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

8. Uzlaşma müessesesi kapsamında mevcut durumda; mükellefler ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyaı cezaları, vergi incelemesine dayanılarak tarh edilecek vergiler ve bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyaı cezaları ile kanunla belirlenen tutarı aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için uzlaşma talebinde bulunabilmektedir.

Düzenleme ile **vergi aslı** uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır. Bu düzenlemeye bağlı olarak VUK hükümlerinde gerekli değişiklik yapılmıştır.

Yapılan düzenleme ile mevcut uzlaşma başvuruları Vergi Usul Kanununun değiştirilmeden önceki hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu Yayım tarihinde)

7524 Sayılı Kanun'un Gelir Vergisi Kanununa İlişkin Düzenlemeleri.

a) Uygulamada hizmet erbabı ile yapılan sözleşmeler kapsamında, hizmet erbabına, belirli bir süre işverene bağlı çalışılması, belirlenen performans ve benzeri kriterlerin sağlanması kaydıyla, işverenin veya grup şirketlerinin pay senetlerinden bedelsiz veya indirimli satın alma hakkı verilebilmektedir.

Mevcut vergi kanunlarında bu uygulamanın vergilendirilmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamakta olup vergilendirme ilkeleri idari görüş sonucunda oluşan özelgelere göre şekillenmekteydi.

Özelgeler bazında yapılan idari yorumlarda ise hizmet erbabına pay senedi verildiği durumlarda pay senedinin rayiç değeri, pay senedi alım hakkı verildiği durumlarda ise hakkın kullanıldığı tarihteki pay senedinin rayiç değeri ile hizmet erbabına maliyeti arasındaki fark, ücret olarak kabul edilmektedir.

Değişiklik Kanunu'nda yapılan düzenleme ile **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce**, hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin **verildiği tarihteki rayiç değerinin, hizmet erbabının o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisna** tutulmuştur.

Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatin gelir vergisinden istisna tutulması için **pay senetlerinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce** hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilmesi ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, **verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmaması** gerekmektedir.

Hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin; iktisap tarihinden itibaren **3 tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı, 4 ila 6 yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75'i, 7 ila 12 yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25'i,** vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte **işverenden tahsil edilmesi hükme bağlanmıştır.**

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu'nun Yayımı Tarihinde)

b) Değişiklik Kanunu'na göre Gelir Vergisi Kanunu'nun 69' uncu maddesi yeniden düzenlenmiş ve ticari veya serbest meslek faaliyetleri yönünden mükellefiyeti olanların **(kurumlar vergisi mükellefleri dahil)** gerçek hasılatlarının tespitine yönelik vergi güvenlik müessesi ihdas edilmiştir.

Buna göre mükellefler nezdinde yapılacak **yoklamalar neticesinde** tespit edilen günlük hasılat tutarlarının ortalaması alınarak mükelleflerin aylık ve yıllık hasılat tutarları tespit edilecektir. Bu şekilde tespit edilen hasılat tutarları ile mükelleflerin faaliyette bulundukları döneme ilişkin beyan ettikleri hasılat tutarları karşılaştırılacak ve karşılaştırma sonucu bulunan farkın %20'den fazla olması durumunda mükellefler, Vergi Usul Kanununda yer alan "izaha davet müessesesi" kapsamında izaha davet edilecektir.

Günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla yapılacak yoklamalar; bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla yapılabilecektir.

(Yürürlük Tarihi: 01.01.2025)

c) Elektronik ticaret pazar yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkan sağlayan **aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyette bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi (GVK md.94) kapsamına alınmıştır.**

Ayrıca Cumhurbaşkanına vergi kesintisine tabi ödemeler için faaliyet konuları, ödeme türleri, sektörler, iş grupları ve iş nevileri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte oran belirleme yetkisi verilmiştir.

(Yürürlük Tarihi:01.01.2025)

7524 Sayılı Kanun'un Kurumlar Vergisi Kanununa İlişkin Düzenlemeleri.

a) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-d bendi hükümlerine göre Türkiye'de kurulu olmaları şartı ile bentte sayılan fon ve ortaklıkların kazançları kurumlar vergisi'nden istisnadır.

Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile taşınmazlara yatırım yapan fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) **ticari mal niteliğinde olanlar dahil sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların %50'sinin**, **elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar ortaklarına kar payı olarak dağıtmaları şartı getirilmiş ve bu şart istisnanın temel koşulu** olarak düzenlenmiştir.

Fon ve ortaklıkların taşınmaz kazançları ibaresinden; taşınmaz alım satım kazançları, kira gelirleri, taşınmaza dayalı hakların devir ve temlikinden elde edilen kazançlar, taşınmaz inşaat projelerinden elde edilen gelirler, taşınmaz işletme gelirleri gibi doğrudan taşınmazlardan elde edilen gelir ve kazançların anlaşılması gerekmektedir.

Fon ve ortaklıkların **taşınmazlardan elde kazançlar dışındaki** kazançların dağıtım zorunluluğu bulunmamaktadır. Kar dağıtım şartının sağlanmaması durumunda taşınmaz gelirleri dahil diğer tüm gelirler için istisnadan yararlanılamayacaktır.

Ancak **faaliyet alanı gereği portföyüne veya aktifine taşınmaz dahil edemeyen ve inşaat projeleri yapamayan fon ve ortaklıkların bahse konu gelirleri bulunmayacağından**, bu fon ve ortaklıklar için kar dağıtımı şartı aranmayacaktır.

Ayrıca kar dağıtım şartını sağlamayan ve bu nedenle istisnadan faydalanamayan yatırım fon ve ortaklıklarından kar payı elde eden kurumların, iştirak kazançları istisnasından faydalanabilmesine imkan sağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi:01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere Değişiklik Kanunu'nun yayım tarihinde)

a.) Elektronik ticaret pazar yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkan sağlayan **aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyette bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi (KVK md.15) kapsamına alınmıştır.**

Benzer bir düzenleme KVK ‘nın 30 uncu maddesi kapsamında **dar mükelleflere yapılan ödemeler** içinde yapılarak; elektronik ticaret pazar yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkan sağlayan **aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyet gösteren ve Türkiye'de işyeri veya daimi temsilcisi bulunan dar mükellef hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi kapsamına alınmıştır.**

Her iki düzenleme için vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibariyle belirlemek için Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir.

(Yürürlük Tarihi:01.01.2025)

c) Değişiklik Kanunu ile 3996 sayılı Kanuna göre **yap-işlet-devret modeli** çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 6428 sayılı Kanuna göre **kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde** yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan kurumların kazançları üzerinden **%30 oranında kurumlar vergisi** alınması hükme bağlanmıştır.

Yapılan düzenleme sonucunda **%30 kurumlar vergisi oranı**; yukarıda belirtilen modeller kapsamında faaliyette bulunan kurumların münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara değil; **tüm faaliyet kazançlarına uygulanacaktır.**

Taşeron sözleşmeleriyle alt yüklenicilerin bu kapsamda yürüttükleri faaliyetlerden elde ettikleri kazançlarında, kurumlar vergisi oranına yönelik genel hükümler (istisnai düzenlemeler hariç %25 Kurumlar Vergisi Oranı) geçerli olacaktır.

(Yürürlük Tarihi:2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde)

d) Değişiklik Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanunu’nda “Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi “maddesi ihdas edilmiştir. İhdas edilen bu madde sonrasında mükelleflerin hesaplanan Kurumlar Vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamayacaktır.

Yani mükelleflerin, geçici vergi dönemleri dahil, hesap dönemi sonundaki ticari bilanço karına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutarın (TBK+KKEG) %10 u asgari hesaplanan kurumlar vergisi olarak tarh edecektir.

Asgari Kurumlar Vergisini tespit ederken aşağıda yer alan istisna ve indirimler düşülecektir.

- İştirak Kazancı İstisnası (KVK md.5/1-a)
- Emisyon Primi (KVK md.5/1-ç)
- Risturn İstisnası (Kooperatifler için, KVK md.5/1-i),
- Finansal kiralama şirketleri ve varlık kiralama şirketleri ile yapılan sat geri kirala işlemlerinden elde edilen kazançlara uygulanan istisna (KVK md.5/1-j, KVK md.5/1-k),
- Sahip olunan taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında KVK'nın 5/1-d bendinde sayılan yatırım fon ve ortaklıklarının istisna kazançları (KVK md. 5/1-d),
- Girişim Sermayesi Fonu İndirimi (KVK md. 10/1-g),
- Korumalı İşyeri İndirimi (KVK md. 10/1-h),
- Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesi ve Devrinden Elde Edilen Kazançlara Uygulanan İstisna (4490 syl. Kanun)
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda Yer Alan İstisna (4691 syl Kanun)
- Kurumlar Vergisi Matrahından İndirim Konusu Yapılabilen Ar-ge ve Tasarım İndirimi (5746 syl Kanun)
- Serbest Bölge Kurumlar Vergisi İstisnası (3218 syl. Kanun)

Özet olarak ifade etmek gerekirse asgari kurumlar vergisi: (((TBK+KKEG)-Belirlenen İstisna ve İndirimler) *%10) şeklinde hesaplanacaktır.

Asgari Kurumlar Vergisi hesaplandıktan sonra aşağıda yer alan ve daha düşük Kurumlar Vergisi oranı söz konusu olması sebebiyle alınmayan vergiler Asgari Kurumlar Vergisi'nden indirilecek ve ödenmesi gereken Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi belirlenecektir:

- Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına uygulanan iki puan indirim,

- İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına uygulanan beş puan indirim,

- Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına uygulanan bir puan indirim

- Değişiklik Kanunu'nun yayımı tarihten önce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınan teşvik belgeleri kapsamındaki yatırıma katkı tutarları ile sınırlı olmak üzere, mükelleflerin kendi beyannameleri üzerinde Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi hükmüne istinaden indirimli kurumlar vergisi uygulaması nedeniyle ödemedikleri kurumlar vergisi

asgari vergi hesaplaması nedeniyle ödenmesi gereken kurumlar vergisinden düşülecektir.

Yatırım fon ve ortaklıkları için taşınmaz kazançları ibaresinden; taşınmaz alım satım kazançları, kira gelirleri, taşınmaza dayalı hakların devir ve temlikinden elde edilen kazançlar, taşınmaz inşaat projelerinden elde edilen gelirler, taşınmaz işletme gelirleri gibi doğrudan taşınmazlardan elde edilen gelir ve kazançların anlaşılması gerekmektedir.

İlk defa işe başlayan mükellefler için faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi uygulanmayacaktır.

(Yürürlük Tarihi:2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde)

e) Uluslararası vergi alanında uygulanmakta olan OECD düzenlemelerine uyum sağlamak adına çok uluslu işletmelerin uluslararası faaliyetlerinden elde edilen kazançların vergilendirilmesine yönelik iç mevzuatımızda tutarlılığın sağlanması ve mevcut uluslararası standartlardaki uyumun arttırılması amacıyla Kurumlar Vergisi Kanunu'na "Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi" başlığını içeren yeni bir kısım eklenmiştir.

Özet olarak ifade etmek gerekirse **nihai ana işletmesinin dünya genelinde konsolide finansal tablosundaki yıllık konsolide hasılatı, gelirin raporlandığı hesap döneminden önceki dört hesap döneminin en az ikisinde 750 milyon Avro karşılığı Türk lirası sınırını geçen çok uluslu işletme gruplarının** *(çok uluslu işletme grubu; nihai ana işletmenin bulunduğu ülke dışında en az bir ülkede bir veya daha fazla işletmeye veya işyerine sahip olan bir işletme grubu)* bağlı işletmelerinin ilgili hesap dönemindeki kazançları, yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Yani yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşan çok uluslu işletmelere asgari düzeyde kurumlar vergisi uygulanmasını ve böylece de büyük çok uluslu işletmelerin elde ettikleri kazançları üzerinden hesaplanan

toplam verginin asgari kurumlar vergisi oranına (%15) eşitlenmesini amaçlayan ilave bir vergileme sistemi oluşturulmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin mükellefi, çok uluslu işletme gruplarına bağlı ve diğer ülkelerde yerleşik olan işletmelerin; **Türkiye'de yerleşik nihai ana işletmesi, ara ana işletmesi veya kısmen sahip olunan ana işletmesidir.**

(Yürürlük Tarihi:2024 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2024 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde)

7524 Sayılı Kanun'un Katma Değer Vergisi Kanununa İlişkin Düzenlemeleri.

a) Mevcut düzende şirketlerin birleşme, devir ve bölünme işlemleri dolayısıyla faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce **yüklenilen ve indirilemeyen vergiler**, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını **devralan mükellefler tarafından indirim konusu yapılabilmektedir.**

Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin bünyesinde bulunan söz konusu **sonraki döneme devreden KDV tutarlarının devralan şirkette indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi için, bu KDV'nin doğruluğuna ilişkin gerekli incelemenin Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılması ve inceleme sonucuna göre indirim hakkının verilmesi** hükme bağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu'nun Yayımı Tarihinde)

b) Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile **beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen devreden KDV tutarları, sonraki dönemlerde indirim KDV olarak dikkate alınamayacaktır.**

İndirim olarak dikkate alınamayacak KDV tutarı devreden KDV hesabından çıkarılarak özel bir hesaba alınacaktır.

Özel hesaba alınan sonraki döneme devreden katma değer vergisi, **üç yıl içinde mükellefler tarafından yapılacak talep üzerine, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın talep tarihinden itibaren bir yıl içerisinde yapılacak vergi incelemesi sonucunda incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.**

Üç yıl içinde talepte bulunulmayan KDV gider olarak dikkate alınamayacaktır.

(Yürürlük Tarihi: 01.01.2030)

c) 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, **genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler** ile aynı yerlerde **genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimlerinin 31.12.2025 tarihine** kadar katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Bu kapsamdaki işlemler nedeniyle yüklenilen verginin indirim ve iadesine imkan sağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: Değişiklik Kanunu'nun Yayımı Tarihinde)

d) Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13/1-b maddesi hükmü gereğince deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler tam istisna kapsamındadır.

Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile istisna uygulamasında **gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatların deniz taşıma olmadığı** bu sebeple de bu araçlara yapılan hizmetlerde KDV istisnasının uygulanmaması gerektiği ilgili madde hükmüne eklenmiştir.

(Yürürlük Tarihi: 01.09.2024)

e) Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 16 ıncı maddesi ithalat istisnasını düzenlemektedir. Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile ulusal güvenlik kuruluşlarına milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için yapılan teslim ve hizmetler ile engellilerin eğitimleri, meslekleri ve günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programlarının teslimine yönelik belirtilen malların ithalatı ve yurt içi teslimindeki ithalat lehine olan uygulama farklılığı giderilmiştir.

(Yürürlük Tarihi: 01.11.2024)

f) KDV iadesine ilişkin olarak iadenin bazı hallerde (eksiklik vb.) vergi incelemesi sonucuna göre yapılması ve bu iade incelemesinin, iade alacak mükellef tarafından yargıya intikal ettirilmesi üzerine mahkemeler tarafından vergi incelemesinin KDV iade yöntemi olarak Kanunda açıkça belirlenmediği gerekçesiyle, inceleme sonucu beklenmeksizin KDV iadesinin yerine getirilmesine karar verebilmektedir.

Bu boşluğu gidermek amacıyla Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile KDV iadelerinin doğru bir şekilde yapılması ve haksız KDV iadesine sebebiyet verilmemesini teminen KDV iadelerindeki esas usulün, vergi incelemesi olduğu hükme bağlanmıştır.

(Yürürlük Tarihi: 01.09.2024)

7524 Sayılı Kanun'un Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa İlişkin Düzenlemeleri.

1. Bilindiği üzere SGK prim oranları, kısa vadeli sigorta kolları için sigortalının prime esas kazancının %2'si olarak uygulanmaktadır.

Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile söz konusu prim oranı %2,25 olarak yeniden belirlenmiştir.

(Yürürlük Tarihi: 01.09.2024)

2. Bilindiği üzere 7438 sayılı Kanun kapsamında, 08.09.1999 (dahil) öncesinde sigortalı sayılanlardan 03.03.2023 tarihinden sonra ilk defa yaşlılık veya emekli aylığı bağlanması için talepte bulunarak aylık bağlananların aynı işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya devam etmeleri halinde sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin sosyal güvenlik destek primi maliyetinin azaltılması için bu işverenlerin sosyal güvenlik destek primlerine beş puanlık indirim sağlanmaktaydı. (5510 syl. Kanun'un Geçici 95'inci maddesi)

Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile 5510 syl. Kanun'un Geçici 95'inci maddesi kapsamında işçi çalıştıran iş verenler için sağlanan beş puan indirim uygulaması son bulmuştur.

(Yürürlük Tarihi: 01.09.2024)

7524 Sayılı Kanun'un Serbest Bölgeler Kanununa İlişkin Düzenlemeleri.

Bilindiği üzere 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükmüne göre Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar bu bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde üretim faaliyetlerinden elde edilen kazançların tamamı, üretilen ürünlerin yurt içine ya da yurt dışına satılıp satılmadığına bakılmaksızın kurumlar vergisinden istisnadır.

Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile serbest bölgelerde faaliyet gösteren kurumların **münhasıran yurt dışına yaptıkları satışlardan (ihracattan) elde ettikleri kazançların istisna olması, yurt içine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlara tanınan istisnanın ise kaldırılması hükme bağlanmıştır.**

(Yürürlük Tarihi: 01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere Değişiklik Kanunu'nun yayım tarihinde)

Saygılarımızla,

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş